

Genealogisch Onderzoek Mulders Van Lith (Deel 1): Stamreeks

Wie zijn mijn voorouders? Een vraag die me al langere tijd heeft beziggehouden. De eerste generaties waren voor mij gemakkelijk terug te vinden, maar dan? Genealogisch onderzoek heeft me teruggebracht naar de oudst bekende voorvader in mannelijke lijn die leefde in het midden van de zeventiende eeuw. Is het zoeken naar een speld in een hooiberg? Het helpt als bepaalde onderzoeksmethoden worden toegepast. Hierna een relaas van mijn zoektocht naar voorouders die nog zeker een vervolg moet krijgen.

Door: Erik van Lith

Eerdere publicatie

In de Jaren zeventig werden mijn ouders reeds gevraagd informatie van voorouders aan ene A. Sterck uit Wehl door te geven. Als tegenprestatie stuurde hij aanvullende informatie waaruit bleek dat mijn voorouders vanuit vaderszijde niet alleen boer, grondeigenaar/verpachter en lokaal bestuurder waren, maar tot halverwege achttiende eeuw molenaar. Het ging om een publicatie van de heer J. Swane in De Brabantse Leeuw van 1963. Daarin is een (gedeelte van) de genealogie van het molenaarsgeslacht Van Lith opgenomen.

Onjuiste uitkomsten

Al snel bleek, toen ik zelf in de jaren negentig op zoek ging naar voorouders, dat de publicatie van Swane op onderdelen niet helemaal juist was. Dirk van Lith (molenaar van Alphen aan de Maas) was niet gehuwd met Ida Francen, zoals Swane suggereerde, maar met Ida Krijnen van Geffen, afkomstig uit Lithoijen (zie testament van zus van Ida, RA Alem, 1741). Uit dit huwelijk zijn 7 kinderen geboren in Alphen (gedoopt in Teeffelen): Agnees, Arnoldus, Quirinus, Joannes en Joannes en in Wamel, Antonie en Petrus Norbertus.

Onzekerheden

Waar ik gaandeweg ook achter kwam, was dat er een aantal onzekerheden schuil gaan bij het verder zoeken van mijn voorouders in Noord-Brabant en Gelderland in de zeventiende eeuw. Molenaars hadden een soort van nomaden bestaan. Na de pachtperiode van 5 á 6 jaar verkasten ze naar een molen op een andere locatie en het gezin reisde mee. Als Rooms-Katholieke (RK) familie was bovendien de locatie van dopen, trouwen en begraven na de reformatie afhankelijk van plekken waar het geloof nog kon worden beleden.

Patroniemen

Een eerste methode om te achterhalen wie je voorouders zijn is het gebruik van patroniemen, oftewel de vadersnaam die vaak in het zuiden van Nederland achter de naam van een persoon werd vermeld. Meerdere varianten zijn daarbij mogelijk; neem het voorbeeld van Dirk van Lith: in diverse archieven wordt vermeld: Dirk Aelders (zoon van Aeldert), Theodorus Albertus of Alers al dan niet met vermelding van achternaam 'Van Lith' en of het beroep molenaar, mulder of molitoris, allen zijn één en dezelfde persoon.

Gelijkwaardigheid doopgetuigen

Een andere methode die me verder hielp bij mijn zoektocht was het volgen van een veel gebruikte traditie bij RK dopen en huwelijken. Doopgetuigen zouden als het even kan gelijkwaardig moeten zijn. Als van vaderskant een tante getuigt, ligt het voor de hand dat van moederskant een tante of oom getuigt. Dat leverde aanvullende informatie op over een broer en zus van Dirk Aelders, namelijk Jan Aelders (x = gehuwd met Willemke Geerits van Teeffelen) en Gundula Alardi (x Petrus Henrici Reijnen Strick).

Volgorde naamgeving kinderen

Vervolgens kon na worden gegaan welke kinderen van broer en zus waren geboren. De volgorde van naamgeving bleek van belang. De oudste zoon werd immers vaak naar de vader van de vader genoemd, de oudste dochter naar de moeder van de moeder. Zo bleek de oudste dochter van Gundula Alardi Agnes te heten, een verwijzing naar de moeder van de moeder en dus ook naar de vrouw van Aeldert. Overigens kregen voor zover ik dat heb na kunnen gaan de oudste dochters van Jan Aelders en Dirk Aelders ook de naam Agnes.

DTB

Uit de (digitale) archieven kon ik gelukkig de dopen van vier kinderen van Aeldert en Agnes terugvinden: Joannes (1685), Theodorus (1687) Gooltien (roepnaam afgeleid van Gundula of Guilielma) (1689), en Petronella (1691); allen geboren in Alphen aan de Maas en gedoopt in Lithoijen. Daarbij werd het patroniem van zowel vader als moeder duidelijk: Aeldert of Albertus Janssen(s) (van Lith) en Agnes Philips(en) (de la Garde) (later hertrouwt met Jan Henderics van Deutecom, DTB Wamel, 1696).

Borgstelling

Op basis van patroniemen, doopgetuigen en volgorde in naamgeving blijkt dat Aeldert Janssen ten minste 3 broers had (Jan x Elisabeth Hendriks van Kessel, Claes x Mechtelt Aerts van Berchem en Aert x Mactildis Arts en xx Cornelia Alerts Coenen) en 1 zus (Agnes of Neeske x Gijsbert Willems van Eeuwijk, 'meulder tot Maren'). Onderlinge verwantschap wordt bevestigd als de ene broer borg staat voor betaling van pacht van een molen door de andere broer. Zo staat Claes borg voor Jan den Mulder van Lith (Schepenbank Lith, 1701).

Betrouwbaarheid genealogische websites

Genealogische websites zijn een bron voor onderzoek, maar niet altijd betrouwbaar, omdat gegevens niet door meerdere documenten worden onderbouwd. Neem de vrouw van Claes Janssen van Lith (mulder tot Driel en Bokhoven). Op internet wordt Mechtelt Aerts van Mierlo genoemd. Op basis van patroniem kwam men op de achternaam Van Mierlo, maar deze achternaam is niet juist. Mechtelt blijkt een dochter te zijn van Aert Janssen Mulder van Berchem en Mericken Ariens van der Masen (zie Schepenbank Maren, 1689).

Vragen voor vervolgonderzoek

De oudst gevonden voorvader in mannelijke lijn is dus Jan (van Lith), vader van Aeldert en zoals hierboven beschreven ten minste vier andere kinderen met de achternaam Van Lith. Bij de trouwinschrijving van Aert (Jansz) met Cornelia Alerts Coenen (DTB Driel, 1684) staat dat zij beiden woonachtig zijn in Driel en hij 'geboortigh van Lith' is. Betekent dit dat Jan (van Lith), de vader van Aert, afkomstig is uit Lith of slechts tijdelijk daar woonachtig is geweest? Met wie is Jan getrouwd geweest en was hij net als vele telgen na hem molenaar?

De zoektocht naar mijn voorouders levert de verst gevonden voorvader in mannelijke lijn tot nu toe op, maar ook zoals weergegeven een aantal vragen voor vervolgonderzoek. Ik nodig genealogen uit mee te denken over antwoorden op deze vragen. Alle aanknopingspunten zijn van harte welkom. Dan ben ik benieuwd hoe ver ik terug kan in de tijd en wellicht vind ik ook de naamgever van mijn achternaam! Reacties kunnen worden toegezonden naar emailadres: erik.van.lith@rhdhv.com.